

The Book (continued)

1. The envelope

1:1, 1:22 – רבתי-רבות   1:2, 1:21 – מנחם   1:3, 1:20 – בין המצרים-צר   1:4, 1:19 – כהניה-כהני

Images and Messages: Eichah 1:3, 2:6, 3:10-12, 4:1

2. A Place to Rest - Bereishit 8:9, Ruth 1:9, Tehillim 132:2-8

וְלֹא מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רַגְלָהּ...
יִתֵּן ד' לָכֶם וּמָצְאוֹן מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה...
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַד' נָדָר לְאָבִיר יַעֲקֹב: אִם אָבֹא בְּאֶהָל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עָרְשׁ יִצְוֹעִי: אִם אֶתֵּן שְׁנַת לַעֲיִנִי לְעַפְעָפִי תִּנּוּמָה: עַד אֶמְצָא מְקוֹם לַד'
מִשְׁכָּנוֹת לְאָבִיר יַעֲקֹב: הִנֵּה שָׁמְעִנִי בְּאֶפְרַתָּה מִצְאֹנֶיהָ בְּשֹׁדֵי יָעַר: נְבוֹאָה לְמִשְׁכָּנוֹתַי נִשְׁתַּחֲוָה לְהֵדֵם רַגְלִי: קוּמָה ד' לְמִנְחָתְךָ אֶתָּה וְאַרְוֹן
עֵדֶךָ:

And the dove did not find rest for her foot...

May Gd give to you, and may you find rest, each in the house of her husband...

[David] swore to Gd, vowed to the mighty one of Yaakov. If I will enter my home, if I will ascend my bed, if I will let my eyes sleep, my eyelids slumber, until I find a place for Gd, a residence for the Mighty One of Yaakov! We have heard of it in Ephratah, we have found it in the fields of the forest, we will come to His residence, we will bow to His footstool. Rise, Hashem, for Your rest, You and the *aron* of Your strength.

3. Talmud Yerushalmi, Shabbat 15:3

לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה... א"ר אבהו "שבת לד" - שבות כד". מה הקב"ה שבת ממאמר, אף את שבות ממאמר... אמר רבי חנינא מדוחק התירו לשאול שלום בשבת. א"ר חייא בר בא רשב"י כד הוה חמי לאימיה משתעיא סגין הוה אמר לה אימא שובתא היא.

Shabbat and Yom Tov were given only to involve oneself in Torah... Rabbi Avahu said: "Shabbat for Gd" – halt as Gd did it. Just as Gd did not speak, so you should not speak... Rabbi Chanina said: It was only with difficulty that they permitted greeting on Shabbat. Rabbi Chiya bar Ba said: When Rabbi Shimon bar Yochai saw his mother speaking a lot, he said to her, "Mother, it is Shabbat."

4. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Yom Tov 6:18

וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל "לגר ליתום ולאלמנה" עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו, ועל אלו נאמר "זבחייהם כלחם אונים להם כל אוכליו יטמאו כי לחמם לנפשם," ושמחה כזו קלון היא להם שנאמר "וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם."

When one eats and drinks he must also feed "the stranger, the orphan and the widow," with all other paupers and needy people. For one who closes his yard's gates and eats and drinks with his children and wife and does not feed the needy and people of bitter spirit, this is not joy of a mitzvah; it is joy of his belly. Regarding such people it says, "Their offerings are as bread of sadness; all who eat it will be contaminated, for their bread is for their lives." Joy such as this is shame for them, as it is written, "I will scatter *peresh* upon your faces, the *peresh* of your holiday-offerings."

5. Rambam, Moreh haNevuchim 3:34

הימים הטובים הם כולם לשמחה ולקבוצים שיש להם הנאה שבני אדם צריכים אליהם ברוב, ויש מהם תועלת ג"כ בענין האהבה שצריך שתהיה בין בני אדם בקבוצים המדיניים

Festivals are all for joy and for gatherings which provide the benefit that people need in their masses, and they also benefit by causing the love required between people in national gatherings.

6. Yeshayah 1:11-14

לְמָה לִי רֹב זִבְחֵיכֶם יֹאמַר ד' שִׁבְעָתִי עֹלוֹת אֵילִים וְחֶלֶב מְרִיאִים וְדָם פְּרִים וּכְבָּשִׁים וְעִתּוּדִים: לֹא תִפְצְתִּי: כִּי תִבְאוּ לִרְאוֹת פָּנֵי מִי בְקֹשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רֹמֶם חֲצֹרִי: לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחָת שְׁוֹא קִטְרֹת תוֹעֵבָה הִיא לִי חֲדָשׁ וְשִׁבְתָּ קִרְא מְקִרָא לֹא אוֹכֵל אֶנּוּ וְנִעְצְרָה: חֲדָשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנֹאָה נִפְשִׁי הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאִיתִי נִשְׂאָ:

Gd will say: What are your many offerings to Me? I am full from burnt offerings of rams, and fat of fattened animals, and I do not want the blood of bulls, lambs and goats. When you come to be seen before Me, who asks this of you, trampling My yard? Do not continue to bring empty gifts; it is a rejected burning for Me. On the New Moon and Shabbat you hold gatherings; I cannot bear corruption and gatherings. Your New Moons and appointed times, I hate; they are a burden for me; I do not wish to bear them.

7. Yeshayah 66:23

וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבָת בְּשַׁבָּתוֹ יָבוֹא כָּל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי אָמַר ד':

And it will be, at each month, and on each Shabbat, all flesh will come to bow before Me, declares Gd.

8. Bears - Shemuel I 17:36, Yeshayah 11:7, Daniel 7:5

גַּם אֶת הָאָרִי גַם הַדּוֹב הִכָּה עֶבְדְּךָ...

וּפָרָה וְדֹב תִרְעִינָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן...

וַאֲרוֹ חֵיהָ אֲחֵרֵי תַנִּינָה דְּמָה לָדֹב וְלִשְׂטָר מִדֵּי הַקָּמָת וּתְלַת עֲלָעִין בְּכַמָּה בֵּין שְׁנֵה וְכֵן אָמְרִין לָהּ קוֹמִי אֲכָלִי בָשָׂר שְׂגִיָּא:

And the lion and the bear, your servant struck...

And the cow and the bear will graze; their young ones shall lie down together...

And behold, another beast, like a bear, rising on one side, with three ribs in its mouth, between its teeth. And so they said to it: Rise and eat much flesh!"

9. Talmud, Megilah 11a

'ארי נהם ודב שוקק מושל רשע על עם דל.' ארי נהם זה נבוכדנצר הרשע... דב שוקק זה אחשורוש דכתיב ביה וארו חיוה אחרי תנינה דמיה לדב ותני רב יוסף אלו פרסיים שאוכלין ושותין כדוב ומסורבלין בשר כדוב ומגדלין שער כדוב ואין להם מנוחה כדוב

"A roaring lion, a growling bear, a wicked ruler over a poor nation. (Proverbs 28:15)" –

"Roaring lion" is wicked Nevuchadnezzar... "A growling bear" is Achashverosh, regarding whom Daniel 7:5 says, "Another, second beast, like a bear." And Rav Yosef taught: These are the Persians, who eat and drink like a bear, who are fleshy like a bear, who grow their hair like a bear, and who are restless like a bear.

10. Rabbi Yissachar Tamar, Aleh Tamar to Talmud Yerushalmi, Taanit 2:1

ובמ"ב שם בשם הא"ר שכתב, "רע עלי המעשה במה שקצת נוהגין קלות וזורקין זה לזה בשעת אמירת הקינות שעם ישראל מקוננים על בית ד' שנחרב ועל עמו שנפזרו בכל העולם" עכ"ל. הלב כואב והנפש דואבת והעיניים זולגות דמעות בלי הרף בקריאת דברים אלו. אבל יש לדעת שאכן עשו כן גם בזמננו בפולין שלפני החורבן שהיו זורקים בעיקר נערים גרעינים עוקצים בשעת אמירת קינות והיו נקראים "בערעליך", בעברית "דובים", ונמוקם עמם מדורות קדומים שעשו כן כדי לעורר העם לדעת הפסוק באיכה ג', "דוב אורב הוא לי". להתבונן עד לאן הגענו... ואכן הזריקה של "הדובים" היה כזריקה של אורב לפתע בלי יודעים מי זרק ומאיפוא באה הזריקה...

The Mishneh Berurah cited Eliyah Rabbah, "It pains me, how some are frivolous, throwing to each other during recitation of *Kinot*, when the nation of Israel are waiting for the ruined house of Gd and for His nation, scattered around the world." The heart aches and the soul grieves and the eyes stream tears without cease in reading these words! But you must know that they did do this, even in our time, in Poland before the Holocaust. They – generally youths - would throw seeds and stems during *Kinot*. These were called *berelich*, or *dubim* in Hebrew. Their reason was sound, from early generations who did this to awaken the nation to know Eichah 3:10, "He is a bear in ambush for me." To contemplate what we have come to... And throwing the *dubim* was like an enemy's throw, sudden, without knowing who had thrown it and from where it had been thrown...

11. The dimmed gold - Midrash, Eichah Rabbah 4:1

מדבר ביאשיה איכה יועם זהב שהיה דומה לארנטס של זהב, ישנא הכתם הטוב שהיה גופו דומה לאבן טובה ומרגליות, תשתפכנה אבני קדש אלו שתי רביעיות של דם שהיה ירמיה נוטלן וקוברן

This [chapter] speaks of Yoshiyahu. 'How did the gold dim' – for he was like a gold ornament. 'The good gold was altered' – for his body was like a gem or pearls. 'The sacred stones spilled forth' – This refers to the two measures of blood which Yirmiyah took and buried.